

Иво Андрић (1892 – 1975)

Од свега што човек у животном нагону подиже и гради, ништа није у мојим очима боље и вредније од мостова. Они су важнији од кућа, светији од храмова. Свачији и према сваком једнаки, корисни, подигнути увек смислено, на месту на ком се укрштава највећи број људских потреба, истрајнији су од других грађевина и не служе ничем што је тајно или зло. (Мостови)

Приповетке

Мост на Жепи

- Књижевни род: _____
- Књижевна врста: _____
- Приповедање: _____
- Објасни улогу свезнајућег приповедача: _____
- Изложи кратак садржај дела: _____

- Које су вас ситуације и судбине у овом делу посебно заинтригирале?
- Посматрајте везира Јусуфа. Какви су његови поступци? Можемо ли претпоставити ко су његови противници? Због чега је желео да подигне мост? Шта за њега представља мост? Који је његов животни смисао? Ко је реализатор везирове идеје о мосту? Шта сте сазнали о његовом животу? Како је развијен лик неимара? Како тече градња моста? Какав је дубљи смисао неимарове изненадне смрти? Како доживљавате опис моста? Која је функција овог мотива? Каква је улога наратора ове приповетке? Проучи девизу везира Јусуфа: *У ћутању је сигурност*. Који је смисао везирових речи? Зашто их није уклесав у мост?
- Издвој делове текста који имају дубље поруке и значења. Образложи своје ставове.
- Објасни наведене поуке: Дубином пада може се мерити висина моћи. Смисао живота је у хуманости. Живети значи радити, градити, стварати. Лепота људе зближава. Нема великих дела без преданих неимара. Вредно и корисно дело обесмрћује свога творца.

Збирка приповедака Деца

- Одреди тему прича: _____
- Доминантни мотиви: _____
- Приповедање: _____
- (Свезнајући приповедач, приповедач сведок, приповедач учесник у догађају.)
- Каква осећања буди у вама ова збирка? На каква вас размишљања наводи? Коју причу издвајате? Зашто? Које су вас појаве, приказане у збирци, највише

узнемириле? Како је на вас деловала Кула? Јесте ли ви имали своју кулу, као место маштовитих игара или опасних доживљаја?

- Деца
- Шта је у причи оставило најјачи утисак на тебе? Образложи. Шта је тема приче? Ко се сећа догађаја из свог детињства? Ко приповеда причу? Ко су јунаци приче?
- На који начин се добро и зло испољавају у причи? Издвој моралне особине Милета, Палике и дечака. Чега дечак није био свестан? Зашто је желео да буде у друштву с Милетом и Паликом иако њихове поступке није одобравао? Када је почео да преиспитује своју одлуку?
- Када је дечак постао свестан да се налази у лошем друштву? Откуда то да није раније приметио опаку ћуд Милета и Палике?
- Како бисте окарактерисали ову врсту игре? Откуда деци потреба да се играју обрачунавајући се са невиним јеврејским дечацима? Како се Миле односи према својим жртвама? Шта мислиш о таквом његовом понашању?
- У којим околностима је дечак издао своје вође? Осветли са моралног становишта његов лик. Како му је сусрет са повређеним јеврејским дечаком помогао да увиди своју грешку? На који начин је помогао дечаку? Да му се поново указала шанса да учествује у хајци на јеврејске дечаке, како би поступио? На основу ког дела текста то закључујеш?
- На који начин су се дечаци из улице после тог догађаја односили према њему? Како се он тада осећао? Зашто се приповедач и после толико година сећа тог догађаја и има потребу да га оживи?
- До каквих сазнања о себи, човеку и друштву долази дечак? Како касније као одрастао човек види и доживљава време детињства?
- У ком лицу је исприповедана прича? Ко је приповедач? Какав утисак у теби изазива такво приповедање? Који уметнички ефекти се остварују приповедањем у првом лицу?
- Подвуци поређења. Која је њихова функција у причи?
- Одреди фабулу и сиже приче.
-

Фабула (хронолошки след догађаја)	сиже

- Појмом сиже означава се начин организовања распореда догађаја у књижевном делу.
- Прочитати остале приче из збирке *Деца* (Кула, Књига, Панорама, Прозор, Мила и Прелац,) и спремити се за анализу.